

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ |
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ||

॥ శ్రీశరణాగతిదీపికా ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikkana** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీశరణాగతిదీపికా ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ |
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ||

పద్మా పతేః స్తుతి పదేన విపచ్యమానం
పశ్యంతిహ ప్రపదన ప్రవణా మహాంతః |
మద్వాక్య సంవలితమప్యజహత్స్వభావం
మాన్యం యతీశ్వర మహానస సంప్రదాయం || 1 ||

నిత్యం శ్రియా వసుధయా చ నిషేవ్యమాణం
నిర్వాఙ్విజ నిర్భర దయా భరితం విభాతి |
వేదాంత వేద్యమిహ వేగవతీ సమీపే
దీప ప్రకాశ ఇతి దైవతమద్వితీయం || 2 ||

దీపస్త్వమేవ జగతాం దయితా రుచిస్తే
దీర్ఘం తమః ప్రతినివర్త్యమిదం యువాభ్యాం |
స్తవ్యం స్తవ ప్రియమతః శరణోక్తి వశ్యం
స్తో తుం భవంతమభిలష్యతి జంతురేషః || 3 ||

పద్మాకరాదుపగతా పరిషస్వజే త్వాం
వేగా సరిద్విహారణా కలశాబ్ధి కన్యా |
ఆహుస్తదా ప్రభృతి దీప సమావభాసం
ఆజానతో మరకత ప్రతిమం వపుస్తే || 4 ||

స్వామిన్ గభీర సుభగం శ్రమ హారి పుంసాం
మాధుర్య రమ్యమనఘం మణి భంగ దృశ్యం |

వేగాంతరే వితనుతే ప్రతిబింబ శోభాం
 లక్ష్మీ సరః సరసిజాశ్రయమంగకం తే || 5 ||

ఆవిశ్వ ధారయసి విశ్వమముష్య యంతా
 శేషీ శ్రియః పతిరశేష తనుర్నిదానం |
 ఇత్యాది లక్షణ గణైః పురుషోత్తమం త్వాం
 జానాతి యో జగతి సర్వవిదేష గీతః || 6 ||

విశ్వం శుభాశ్రయవదీశ వపుస్తద్దీయం
 సర్వా గిరస్త్యయి పతంతి తతోఽసి సర్వః |
 సర్వే చ వేద విధయస్త్యదనుగ్రహార్థాః
 సర్వాధికస్త్యమితి తత్త్వ విదస్తదాహుః || 7 ||

జ్ఞానం బలం నియమన క్షమతాఽథ వీర్యం
 శక్తిశ్చ తేజ ఇతి తే గుణ షట్కమాద్యం |
 సర్వాతిశాయిని హిమోపవనేశ యస్మిన్
 అంతర్గతో జగదివ త్వయి సద్గుణౌఘః || 8 ||

దీపావభాస దయయా విధి పూర్వమేతత్
 విశ్వం విధాయ నిగమానపి దత్తవంతం |
 శిష్యాయితాః శరణయంతి ముముక్షవస్త్యాం
 ఆద్యం గురుం గురుపరంపరయాఽధిగమ్యం || 9 ||

సత్తా స్థితి ప్రయతన ప్రముఖైరుపాత్తం
 స్వార్థం సదైవ భవతా స్వయమేవ విశ్వం |
 దీప ప్రకాశ తదిహ త్వదవాప్తయే త్వాం
 అవ్యాజ సిద్ధమనపాయం ఉపాయమాహుః || 10 ||

భోగ్యం ముకుంద గుణ భేదమచేతనేషు
 భోక్తృత్వమాత్మని నివేశ్య నిజేచ్ఛయైవ |
 పాంచాలికా శుక విభూషణ భోగ దాయీ
 సమ్రాడివాత్మసమయా సహ మోదసే త్వం || 11 ||

త్వాం మాతరం చ పితరం సహజం నివాసం
 సంతః సమేత్య శరణం సుహృదం గతిం చ |
 నిఃసీమ నిత్య నిరవద్య సుఖ ప్రకాశం
 దీప ప్రకాశ సవిభూతి గుణం విశంతి || 12 ||

జంతోరముష్య జననే విధి శంభు దృష్టౌ
 రాగాదినేవ రజసా తమసా చ యోగః |
 ద్వైపాయన ప్రభృతయస్త్యదవేక్షితానాం
 సత్త్వం విముక్తి నియతం భవతీ త్యుశంతి || 13 ||

కర్మస్వనాది విషమేషు సమో దయాళుః
 స్వేనైవ క్లప్త మపదేశ మవేక్షమాణః |
 స్వప్రాప్తయే తనుభృతాం త్వరసే ముకుంద
 స్వాభావికం తవ సుహృత్త్వమిదం గృణంతి || 14 ||

నిద్రాయితాఽ నిగమ వర్తమని చారు దర్శీ
 ప్రస్థాన శక్తి రహితాఽ ప్రతిబోధ్య జంతూఽ |
 జీర్ణ స్తనంధయ జడాంధముఖానివాస్మాఽ
 నేతుం ముకుంద యతసే దయయా సహ త్వం || 15 ||

భక్తిః ప్రపత్తిరథ వా భగవఽ తదుక్తిః
 తన్నిష్ఠ సంశ్రయ ఇతీవ వికల్ప్యమానం |
 యం కంచిదేక ముపపాదయతా త్వయైవ
 త్రా తాస్తరంత్యవసరే భవినో భవాభిం || 16 ||

నానా విధై రకపటై రజహత్స్వభావైః
 అప్రాకృతైర్నిజ విహార వశేన సిద్ధైః |
 ఆత్మీయ రక్షణ విపక్షవినాశనారైః
 సంస్థాపయస్యనఘ జన్మభిరాద్య ధర్మం || 17 ||

నిమ్నోన్నతాని నిఖిలాని పదాని గాఢం
 మజ్జంతి తే మహిమ సాగర శీకరేషు |
 నీరంద్రమాశ్రయసి నీచజనాన్ తథాఽపి
 శీలేన హంత శిశిరోపవనేశ్వర త్వం || 18 ||

కాశీ వృకాంధక శరాసన బాణ గంగా-
 సంభూతి నామకృతినంవదనాద్యుదంతైః |
 స్వోక్త్యంబరీష భయ శాప ముఖైశ్చ శంభుం
 త్వన్నిఘ్నమీక్షితవతామిహ కః శరణ్యః || 19 ||

క్వాసౌ విభుః క్వ వయమిత్యుపసత్తి భీతాన్
 జంతూన్ క్షణాత్ త్వదనువృత్తిషు యోగ్యయంతీ |
 సంప్రాప్త సద్గురు తనోః సమయే దయాళోః
 ఆత్మావధిర్భవతి సంస్కృతధీః క్షణం తే || 20 ||

యోగ్యం యమైశ్చ నియమైశ్చ విధాయ చిత్తం
 సంతో జితాసనతయా స్వవశాసు వర్గాః |
 ప్రత్యాహృతేంద్రియ గణాః స్థిర ధారణాస్తాన్వం
 ధ్యాత్వా సమాధి యుగళేన విలోకయంతి || 21 ||

పద్మాభిరామ వదనేక్షణ పాణి పాదం
 దివ్యాయుధాభరణ మాల్య విలేపనం త్వాం |
 యోగేన నాథ శుభమాశ్రయ మాత్మవంతః
 సాలంబనేన పరిచింత్య న యాంతి తృప్తిం || 22 ||

మానాతిలంఘి సుఖ బోధ మహాంబురాశౌ
 మగ్నాస్త్రిసీమ రహితే భవతః స్వరూపే |
 తాప త్రయేణ విహతిం న భజంతి సంతః
 సంసార ఘర్మ జనితేన సమాధిమంతః || 23 ||

ధీ సంస్కృతాన్ విదధతామిహ కర్మ భేదాన్
 శుద్ధం జితే మనసి చింతయతాం స్వమేకం |
 త్వత్కర్మ సక్త మనసామపి చాపరేషాం
 సూతే ఫలాన్యభిమతాని భవాన్ ప్రసన్నః || 24 ||

ఉద్బాహు భావమపహాయ యథైవ ఖర్వః
 ప్రాంశుం ఫలార్థ మభియాచతి యోగి చింత్య |
 ఏవం సదుష్కరముపాయ గణం విహాయ
 స్థానే నివేశయతి తస్య విచక్షణస్త్వాం || 25 ||

నిత్యాలసార్థమభయం నిరపేక్షమన్యైః
 విశ్వాధికార మఖిలాభిమత ప్రసూతిం |
 శిక్షావిశేషసుభగం వ్యవసాయ సిద్ధాః
 సత్కుర్వతే త్వయి ముకుంద షడంగ యోగం || 26 ||

త్వత్ప్రాతికూల్య విముఖాః స్ఫురదానుకూల్యాః
 కృత్వా పునః కృపణతాం విగతా తిశంకాః |
 స్వామిన్ భవ స్వయముపాయ ఇతీరయంతః
 త్వయ్యర్పయంతి నిజ భారమపార శక్తౌ || 27 ||

అర్ధాంతరేషు విముఖాన్ అధికార హానేః
 శ్రద్ధాధనాన్ త్వదనుభూతి విళంబ భీతాన్ |
 దీప ప్రకాశ లభసే సుచిరాత్ కృతీవ
 న్యస్తా త్మనస్తవ పదే నిభృతాన్ ప్రపన్నాన్ || 28 ||

మంత్రైరనుశ్రవ ముఖేష్వధిగమ్యమానైః
 స్వాధి క్రియా సముచితైర్వది వాఽన్యవాక్యైః |
 నాథ త్వదీయ చరణౌ శరణం గతానాం
 నైవాయుతాయుత కలాఽప్యపరైరవాప్యః || 29 ||

దత్తాః ప్రజా జనకవత్ తవ దేశికేంద్రైః
 పత్యాఽభినంద్య భవతా పరిణీయమానాః |
 మధ్యే సతాం మహితభోగ విశేష సిద్ధ్యై
 మాంగల్య సూత్రమివ బిభ్రతి కింకరత్వం || 30 ||

దివ్యే పదే నియత కింకరతాధిరాజ్యం
 దాతుం త్వదీయ దయయా విహితాభిషేకాః |
 ఆదేహపాతమనఘాః పరిచర్యయా తే
 యుంజానచింత్య యువరాజ పదం భజంతి || 31 ||

త్వాం పాంచరాత్రిక నయేన పృథగ్విధేన
 వైఖానసేన చ పథా నియతాధికారాః |
 సంజ్ఞా విశేష నియమేన సమర్చయంతః
 ప్రీత్యా నయంతి ఫలవంతి దినాని ధన్యాః || 32 ||

వర్ణాశ్రమాది నియత క్రమ సూత్ర బద్ధా
 భక్త్యా యథార్హ వినివేశిత పత్ర పుష్పా |
 మాలేవ కాల విహితా హృదయంగమా త్వాం
 ఆమోదయత్యనుపరాగ ధియాం సపర్యా || 33 ||

బ్రహ్మ గిరీశ ఇతరేఽప్యమరా య ఏతే
 నిర్ధూయ తాన్ నిరయ తుల్య ఫల ప్రసూతీన్ |
 ప్రాప్తుం తవైవ పద పద్మ యుగం ప్రతీతాః
 పాతిప్రతీం త్వయి వహంతి పరావరజ్ఞాః || 34 ||

నాథ త్వదిష్ట వినియోగ నిశేష సిద్ధం
 శేషత్వ సారమనపేక్ష్య నిజం గుణజ్ఞాః |
 భక్తేషు తే వర గుణార్ణవ పారతంత్ర్యాత్
 దాస్యం భజంతి విపణి వ్యవహార యోగ్యం || 35 ||

సద్భిస్త్యదేక శరణైర్నియతం సనాథాః
 స్పాదివత్ త్వదపరాధిషు దూర యాతాః |
 ధీరాస్తృణీకృత విరించ పురందరాద్యాః
 కాలం క్షిపంతి భగవన్ కరణైరవంధ్యైః || 36 ||

వాగాదికం మనసి తత్ పవనే స జీవే
 భూతేష్వయం పునరసౌ త్వయి తైః సమేతి |
 సాధారణోక్తృమణ కర్మ సమాశ్రితానాం
 యంత్రా ముకుంద భవతైవ యథా యమాదేః || 37 ||

సవ్యాన్యయో రయనయోర్నిశి వాసరే వా
 సంకల్పితాయు రవధీన్ సపది ప్రపన్నాన్ |
 హార్దః స్వయం నిజపదే వినివేశయిష్యన్
 నాడిం ప్రవేశయసి నాథ శతాధికాం త్వం || 38 ||

అర్చిర్దినం విశదపక్ష ఉదక్ప్రియాణం
 సంవత్సరో మరుదశీతకరః శశాంకః |
 సౌదామనీ జలపతిర్వలజిత్ ప్రజేశః
 ఇత్యాతివాహిక సఖో నయసి స్వకీయాన్ || 39 ||

త్వచ్ఛేష వృత్త్యనుగుణైర్మహితైర్గుణౌఘైః
 ఆవిర్భవత్యయుతసిద్ధ నిజ స్వరూపే |
 త్వల్లక్షణేషు నియతేష్వపి భోగమాత్రే
 సామ్యం భజంతి పరమం భవతా విముక్తాః || 40 ||

ఇత్థం త్వదేక శరణైరనఘైరవాప్యే
 త్వత్కింకరత్వ విభవే స్పృహయాఽపరాధ్యః ।
 ఆత్మా మమేతి భగవన్ భవత్తైవ గీతాః
 వాచో నిరీక్ష్య భరణీయ ఇహ త్వయాఽహం ॥ 41 ॥

పద్మా మహీ ప్రభృతిభిః పరిభుక్త భూమ్నః
 కా హానిరత్ర మయి భోక్తరి తే భవిత్రీ ।
 దుష్యేత్ కిమంఘ్రి తటినీ తవ దేవ సేవ్యా
 దుర్వార తర్ష చపలేన శునాఽవలీఢా ॥ 42 ॥

సత్వాని నాథ వివిధాన్యభిసంజిఘ్నోః
 సంసార నాట్య రసికస్య తవాస్తు తృప్త్యైః ।
 ప్రత్యకృరాజ్ముఖ మతేరసమిక్ష్య కర్తుః
 ప్రాచీన సజ్జన విడంబన భూమికా మే ॥ 43 ॥

కర్తవ్యమిత్యనుకలం కలయామ్యకృత్యం
 స్వామిన్నకృత్యమితి కృత్యమపి త్యజామి ।
 అన్యద్ వ్యతిక్రమణ జాతమనంతమర్థ-
 స్థానే దయా భవతు తే మయి సార్వభౌమి ॥ 44 ॥

యం పూర్వమాశ్రిత జనేషు భవాన్ యథావత్
 ధర్మం పరం ప్రణిజగౌ స్వయమాన్యశంస్యం ।
 సంస్మారితస్త్యమసి తస్య శరణ్య భావాత్
 నాథ త్వదాత్త సమయా నను మాదృశార్థం ॥ 45 ॥

త్రాణం భవేతి సకృదుక్తి సముద్యతానాం
 తైస్తైరసహ్య వృజినైరుదరంభరిస్తే ।
 సత్యాపితా శతమఖాత్మజ శంకరాదౌ
 నాథ క్షమా న ఖలు జంతుషు మద్వివర్జం ॥ 46 ॥

కర్మాదిషు త్రిషు కథాం కథమప్యజానన్
 కామాది మేదురతయా కలుష ప్రవృత్తిః |
 సాకేత సంభవ చరాచరజంతు నీత్యా
 వీక్ష్యః ప్రభో విషయ వాసితయాఽప్యహం తే || 47 ||

బ్రహ్మాండ లక్ష శత కోటి గణాననంతాన్
 ఏక క్షణే విపరివర్త్య విలజ్జమానాం |
 మత్పాప రాశి మథనే మధుదర్ప హంత్రీం
 శక్తిం నియుంక్ష్య శరణాగతవత్సల త్వం || 48 ||

ఆస్తాం ప్రపత్తిరిహ దేశికసాక్షికా మే
 సిద్ధా తదుక్తిరనఘా త్వదవేక్షితార్థా |
 న్యస్తస్య పూర్వనిపుణైస్త్వయి నన్విదాసీం
 పూర్ణే ముకుంద పునరుక్త ఉపాయ ఏషః || 49 ||

యద్వా మదర్థ పరిచింతనయా తవాలం
 సంజ్ఞా ప్రపన్న ఇతి సాహసికో బిభర్మి |
 ఏవం స్థితే త్వదపవాద నివృత్తయే మాం
 పాత్రీకురుష్య భగవన్ భవతః కృపాయాః || 50 ||

త్యాగే గుణేశ శరణాగత సంజ్ఞనో మే
 స్త్యానాగసోఽపి సహసైవ పరిగ్రహే వా |
 కిం నామ కుత్ర భవతీతి కృపాదిభిస్తే
 గూఢం నిరూపయ గుణేశతర తారతమ్యం || 51 ||

స్వామీ దయా జలనిధిర్మధురః క్షమావాన్
 శీలాధికః శ్రిత వశః శుచిరత్యుదారః |
 ఏతాని హోతుమనఘ్నూ న కిలార్హసి త్వం
 విఖ్యాతిమంతి బిరుదాని మయా సహైవ || 52 ||

వేలా ధనంజయ రథాదిషు వాచికైః స్వైః
 ఆఘోషితామఖిలజంతు శరణ్యతాం తే |
 జానన్ దశానన శతాదధికాగసోఽపి
 పశ్యామి దత్తమభయం స్వకృతే త్వయా మే || 53 ||

రక్ష్యస్త్వయా తవ భరోఽస్మ్యహమిత్యపూర్వాన్
 వర్ణానిమా నహృదయానపి వాచయిత్వా |
 మద్దోష నిర్జిత గుణో మహిషీ సమక్షం
 మా భూస్త్వదన్య ఇవ మోఘు పరిశ్రమస్త్వం || 54 ||

ముఖ్యం చ యత్ప్రపదనం స్వయమేవ సాధ్యం
 దాతవ్యమీశ కృపయా తదపి త్వయైవ |
 తన్మే భవచ్ఛరణ సంగవతీ మవస్థాం
 పశ్యన్నుపాయ ఫలయోరుచితం విధేయాః || 55 ||

అల్పస్థిరై రసుఖజై రసుఖావసానైః
 దుఃఖాన్వితైరనుచితై రభిమాన మూలైః |
 ప్రత్యకృరాగనుభవైః పరిఘూర్ణితం మాం
 త్వయ్యేవ నాథ చరితార్థయ నిర్వివిక్షుం || 56 ||

తత్త్వావబోధ శమిత ప్రతికూల వృత్తిం
 కైంకర్య లబ్ధ కరణ త్రయ సామరస్యం |
 కృత్వా త్వదన్య విముఖం కృపయా స్వయం మాం
 స్ఫాతిం దృశోః ప్రతిలభస్వ జగజ్జనన్యాః || 57 ||

ఇత్థం స్తుతి ప్రభృతయో యది సంమతాః సు్యః
 యద్వాఽపరాధ పదవీష్వభిసంవిశంతి |
 స్తోకానుకూల్య కణికా వశ వర్తినస్తే
 ప్రీతి క్షమా ప్రసరయోరహమస్మి లక్ష్యం || 58 ||

న్నే హోపపన్న విషయః స్వ దశా విశేషాత్
భూయస్తమిస్ర శమనీం భువి వేంకటేశః।
దివ్యాం స్తుతిం నిరమిమీత సతాం నియోగాత్
దీప్రకాశ శరణాగతి దీపికాఖ్యాం॥ 59॥

॥ ఇతి శ్రీశరణాగతిదీపికా సమాప్తా ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః॥